

ger imidlertid i mit Foredrag igaar at have brugt et Udtryk, som kunde fortolkes saaledes, at jeg nærede nogen Tvivl om Formandens aldeles upartiske Ledelse af denne Sag. Det har aldeles ikke været min Hensigt. Jeg har den samme uindskrænkede Tillid til Formandens Upartiskhed i denne Sag som i enhver anden. Men ogsaa i en anden Henseende maa jeg beklage, at jeg igaar saae mig nødsaget til at standse mit Foredrag; thi dette sætter mig i den Nødvendighed at komme tilbage paa Et og Andet, som jeg maaskee allerede har berørt i det Foredrag, som saaledes igaar blev afbrudt. — Det er min Overbevisning, at der gives Dese af dette Lovforslag, der vil vise sig at saae en heldig Indflydelse paa Udviklingen af Forholdene i Nørrejylland, ligesaa vel som der gives Dese af det, der ere høist uheldige, og det ikke alene under vor nuværende, idetmindste ikke glædelige Finantsforfatning, men som selv under de meest blomstrende Finantsforhold maatte siges at være af en saadan Vælskænhed, at man idetmindste efter min Anskuelse paa det Bestemteste maatte fraraade Vedtagelsen af dem. Flere af de her foreslaaede Baner vilde nemlig, efter Alt, hvad jeg troer, at man med nogenlunde Sikkerhed kan dømme om et Jernbaneanlæg, langtfra betale sig i en kommende Tid, men vilde tværtimod altid være en Byrde for Staten, og man vil til dem have opbrugt Midler, som, anvendte paa andre Steder og til andre Diemed, langt mere vilde fremme Statens Trivsel. Jeg sigter herved nærmest til den vestjydske Bane, som hviler paa en — som jeg alt engang har kaldt den — ganske original Tanke; jeg troer, at man ikke vil kunne opvise et eneste Exempel paa, at der i noget Land paa Statskassens Bekostning i en Afstand af 6—8 Mil fra hinanden er blevet anlagt to parallelt løbende Jernbaner, der idetmindste i mange Retninger skulle concurrere med hinanden. Originaliteten af denne Tanke tiltager i endnu højere Grad, naar man seer hen til, hvad det er for et Land, som man vil berige med disse Statsbaner, og at man vil lade den ene af dem løbe igennem en høist ufrugtbar og kun meget lidet beboet Landdeele, uden at man med nogenformelst Høje vil kunne paavise nogen Udsjælsel eller

Trafik for dem, som vil kunne bringe dem til at betale endog en meget lav Rente af den Capital, som skal anvendes paa dem, og som maa forrentes med 4½—5 pCt. Jeg opfordrer Enhver, som ikke vil gribe saadanne Tal halvt i Lusten som dem, vi have hørt af en æret Landsthingsmand, som nu er fraværende — hvorfor jeg heller ikke skal dyde videre ved hans høist vovelige Paastande — til at fremkomme med Noget, der understøttes af statistiske Oplysninger, som kan gjøre det rimeligt, at der vil komme saa megen Trafik paa den omtalte Bane, at den vil kunne betale sig (Vonne: Maa jeg bede om Ordet?). Jeg hører, at et æret Medlem begjærer Ordet, der har saa utopiske Drømmerier om de foreslaaede Foretagendens Virkninger, at han endog troer, at man kan bringe Verdenshandlen til at gaae en anden Gang, end den nu gaaer, og til at forlade de vante Veie for at søge over en ny Jyds Jernbane hen til en Havn, der først senere skal anlægges. — Men, for at komme tilbage til Noget, som jeg allerede berørte igaar, de Beregninger, der ere blevne opstillede, og de Tal, der ere blevne opgivne, ere saa aabenbart urigtige, at det har forundret mig, at den høitæredede Indenrigsminister, som synes at have gjort sig til Opgave at modarbejde enhver Anskuelse, som han ikke troer understøtter det Forslag, som han er fremkommen med, har ladet passere de meest urigtige Angivelser uændsede, som f. Ex. den, at Studetransporten fra Holstebro til Varde kunde sættes til en Priis af 5 Rd. pr. Stud, medens den jydsk Jernbanetragt viser, at man for at befordre Stud over 17 Mil ikke forbrer mere end omtrent 10—11 Rd. — Men jeg ønsker at komme tilbage til mit Udgangspunkt, og jeg skal da bemærke, at, medens jeg troer, at enkelte af de foreslaaede Jernbaner vilde kunne give en nogenlunde tilfredsstillende Rente, om ikke strax, saa dog i Tidens Længde, saa er jeg dog fuldkomment overbevist om, at det paa ingen Maade kan siges at ville blive Tilfældet med den vestjydske Bane, ikke engang i en længere Fremtid. Man har talt om de indirecte Fordele, men — man maa undskylde mig — dette Udtryk: indirecte Virkning, indirecte Fordeel er kun et Stikord. Det er blevet en Talebrug